

La Ciutat

Quinzenal afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya

Redacció i Administració: Alonso Martínez, 27 - NÚMERO SOLT: 10 CENTIMS

Cal suspendre l'Ajuntament de Tàrrrega

Es cosa que no per sabuda, es pot deixar de repetir, que l'Ajuntament que en l'actualitat governa la nostra ciutat no representa per res al poble de Tàrrrega, i encara molt menys l'esperit que informa els moments actuals. Incapacitat, anti-republicanisme que no gosa a donar la cara, etzagaides a tort i a dret, enverinament i complicació de tots els problemes que ha tingut d'afrontar, defensa del jo egoista en lloc de les conveniències públiques, són algunes de les coses que el caracteritzen.

Per si això no fos prou encara, si quelcom de bo ha fet—i tenim l'exemple de la construcció de les escoles—ha estat perquè el veritable poble de Tàrrrega ho ha imposat.

Adhuc la Generalitat ha tingut d'intervenir per fer-los-hi complir la llei que ells havien deixat de banda. La llei, que ells mateixos no s'amaguen de dir que els hi ha estat imposada i que sinó no l'haurien acomplert. Llei que ara ells procuren de burlar, ja que tenim entès que per tots els mitjans possibles, s'intenta fer impossible la permanència del nou secretari, fent així recaure damunt d'un honorat funcionari, el seu despit.

Però bé, de mai acabar seria l'enunciació dels fets pel que es demostra d'una manera contundent el mal govern que exerceix la gent de la Lliga. El que ens interessa ara d'exposar és el motiu pel qual seria possible acabar d'una vegada aquest mal govern.

Pel Butlletí de la Generalitat, i ben extensament n'ha parlat tota la premsa, ens hem pogut tots enterar de la suspensió de l'Ajuntament de Sant Celoni. Una de les causes de la suspensió, entre altres, del mateix ordre, és una subvenció de 4.000 pessetes que dit Ajuntament donava al Col·legi dels Germans de la Doctrina Cristiana d'aquella població.

I el nostre Ajuntament es troba en el mateix cas. Existeix en el pressupost una partida de 6.000 pessetes, que van destinades als Escolapis. Aquesta partida—i això és encara el pitjor i sembla una burla—figura en el pressupost com destinada a atencions d'ensenyança, i tothom sap prou bé de quina manera aquesta està abandonada. I naturalment, les sis mil pessetes, aquest any com l'any passat, faran cap als Escolapis, cosa que prohibeix terminantment la Constitució Espanyola, i que precisament per això motivà la suspensió de l'Ajuntament de Sant Celoni.

I el que fou causa per a suspendre aquest Ajuntament, no pot deixar d'ésser-ho per suspendre el de Tàrrrega.

Denunciem, doncs, aquest cas al poble, i iniciem la campanya en contra d'un Ajuntament que volia entendre la llei municipal segons el seu caprici interessat i que no vol acatar la Constitució.

O les sis mil pessetes es destinen, doncs, a atencions d'ensenyança que no es trobin fora de la llei,—i si volen, ja els hi indicarem el que tenen de fer-ne—, o s'anirà per obtenir la suspensió de l'actual Ajuntament. I diem això, i ho fem en tó d'avis, per que a nosaltres ens agrada de donar la cara i no escamotejar les coses al poble, com ells ho fan i ho han fet tantes vegades.

Escandall

Rates d'escenari

No ho sé del cert, però em fa l'efecte que la coneixença que l'home té de les rates deu datar d'una època tan remota—si més no—com la que en té dels gats. I els gats tothom sap que almenys ja van aparèixer tot seguit d'haver-se-li acudit a Abraham de cultivar la vinya.

En les rates—com en els homes—també hi ha classes.

Hi ha—per exemple—les rates de sagristia que actualment passen una crisi horrorosa deguda a la manca de consignació i a les travetes dels gats dels frares.

Hi va haver un temps que van aparèixer unes rates mascles que en deien «rates d'hotel». Eren uns lladres molt fins que, a l'estil de Fantomas, s'introduïen a les habitacions dels estadans dels hotels per a apoderar-se del que bonament podien. Aquests lladres no han pas desaparegut per més que no se'n parli. El que passa és que actuen d'una altra manera. En lloc d'introduir-se a l'habitació del client, l'esperen en acomiadar-se i davant del *boudoir* li diuen: —Tingui, el compte, si és servit.

Però no són ni d'hotel ni de sagristia les rates a què vull referir-me sinó les que viuen sota dels escenaris dels teatres, en aquells llocs tan resclosits que de no existir la llum elèctrica serien veritables llocs d'expiació. Les rates de què faig esment són aquelles que amb el cinema sonor han agafat afició a la coreografia excèntrica i que amb el consegüent esparpall per part de l'element femení apareixen sovint a «La Aliança» on per la Festa Major hi actuaren amb un número que bé es podia titular *The rates sisters*.

OKAY.

El problema agrari a Catalunya

Unes declaracions d'En Josep Companys

Hem aprofitat el pas rapidíssim per la nostra ciutat d'En Josep Companys i Jover, diputat per les terres de Lleida al Parlament de Catalunya, per a tenir-hi un diàleg-llampec, sobre una qüestió que apassiona tothom: el problema del camp.

La condició de propietari, ben prop de Tàrrrega, no pot fer dubtoses de partidisme obcecat, les declaracions que ens ha lliurat En Companys mentre esperant el tren que l'havia de portar a complir els seus deures de diputat, es desdejunava a l'hotel.

¿Quin alcanç té el projecte de llei que es discuteix al Parlament?

Com el seu nom indica, ens manifesta En Companys, la llei que ara es discuteix no és la que ha de regular els contractes del camp. Es tracta solament d'una fórmula transitòria, temporal, per a aplicar en les pròximes recollides de fruits, una llei que dona estat de dret a una sèrie de conflictes plantejats i que foren resolts contra justícia. Es a dir, contra la justícia que suposa un règim republicà i que es basa en una distribució més equitativa dels productes de la terra, no en la justícia de protecció al fort i desconsideració al feble que s'ha aplicat en les demandes de revisió de contractes que foren formulats. Cal no oblidar que la llei que discutim, s'aplicarà solament als parcers que tinguin conflicte plantejat amb el propietari, al qual satisfaran solament el 50 per 100 del preu d'arrendament o quota-part que pagaven abans del 14 d'Abril de 1931, però això a les resultes del que després s'estableixi en la llei definitiva, car la d'ara sols regirà fins que s'aprovi la reguladora dels contractes de conreu o en son defecte fins al 31 de desembre d'aquest any.

— Com és que s'ha preterit el projecte definitiu de la llei reguladora dels contractes d'arrendaments i demés, a l'aprovació d'aquesta provisòria?

Nosaltres no podíem portar al Parlament la discussió de la llei de contractes de conreu, sense donar una solució actual als conflictes plantejats, car d'altra manera, no hauria estat possible la seva discussió digna i serena, i els atropells entre propietaris i parcers s'haurien aguditzat.

— Creieu el problema rabassaire d'indole política o social?

S'ha dit que no hi havia tal problema rabassaire, però això és voler desvirtuar amb paraules, una realitat viva que la proven els fets. I és una cosa evident que els parcers de Vilafranca, del Vendrell, de Martorell, no estan pas satisfets dels

tractes que se'ls feien. Els interessats en negar l'existència social del conflicte, afirmen que essent un contracte de societat, el signat verbalment o escrita entre propietaris i parcers, no és lícit a una part modificar-lo; i d'acceptar això, bé podríem discutir la justesa d'un contracte que atorga tots els drets a una part i carrega les obligacions al parcer.

Que no és una invenció política, el problema rabassaire, ho prova que el Partit Federal Espanyol, en el Manifest de l'any 1894, hi incloïa la transformació de la rabassa morta, en cens redimible a plaços, i més anteriorment, la primera República, ja promulgà una llei de redempció de la rabassa.

Una altra prova la tenim en la no existència de conflictes als camps d'Urgell i Segarra. I és que ací els contractes d'aparceria són més justos i gairebé podríem dir, ho són del tot.

— Tardarà dies a aprovar-se la llei que resolt els conflictes del camp?

No, doncs la pedra de toc de tot el projecte era l'article segon que fou aprovat en la sessió de divendres passat, de manera que ara és d'esperar que els articles vinents lliscaran molt ràpidament. Amb tot, és de creure que els diputats de Lliga Catalana, intentaran entrebancar i desvirtuar amb altres articles posteriors, els ja aprovats, però no en sortiran pas.

— Quin concepte us mereix l'avant-projecte de llei reguladora dels contractes d'arrendaments i d'altres per ús de la terra, que presentà la Comissió jurídica assessora?

Pateix d'un cert confusionisme en el seu redactat i fa il·lusòria la pretensió dels parcers a adquirir o redimir la terra que cultiven.

Està feta per gent que coneix molt bé, teòricament, els contractes de parceria, d'arrendament, però que no els han viscut en la pràctica.

Si així fos, veurien com és impossible legislar uniformement per tota Catalunya i aplicar les mateixes disposicions de llei en les diferents comarques. Jo entenc que deuria establir-se uns contractes tipus, per cada especialitat de conreu de la terra, susceptible d'aplicació a les modalitats comarcals, i en cada contracte-tipus determinar concretament les aportacions de cada un dels contractants. Sols així obtindrem amb la satisfacció de les aspiracions dels nostres pagesos, la pau i la riquesa als camps.

R.

Joves?

Tanmateix no s'hi miren gaire a dir-ne joves. Són de poca edat, no els hi pesen les camés encara, se senten lleugers, això sí, però la veritat és que això no fa jove.

Perquè joventut és quelcom que no lliga de cap de les maneres amb la submissió a uns principis morts, caducats, que no s'aguanten per altra cosa que una teranyia d'egoismes. Joventut és enemiga de la mort.

I ells, espiritualment, ideològicament són morts. En descomposició.

Joventut és tropell apassionat, viu, dels sentiments de l'ànima en la puresa del desinterès. És fins i tot irreverència. La bella i noble irreverència del qui davant dels símbols momificats que aguanten impàvids les injustícies, es revela i els desafia, delirós d'un millor estat.

I ells, fidels als seus mestres, els sentiments els supediten a l'interès. No són irreverents perquè el seu esperit, esquifit, insensible, no serveix per altra cosa que per ajupir-se davant dels símbols.

Quina història tan grisa la seva. És una claudicació constant enfront de tot. Primer són unes rutines, després unes conveniències, més tard una por cervical davant tot el que signifiqui renovació, lluita.

I així veiem com els uns s'entesten a defensar un desequilibri que un dia els ensorrarà a ells mateixos. I veiem com els altres s'ajupen.

El banquer, l'oficinista, el botiguer, no saben tenir el gest. No escolten el crit de la joventesa que demana lliurar-se per l'espai en rumb cap allí on la rosa dels vents hi assenyali l'ideal, l'inconegut.

Per contra s'apleguen en el recer de quatre principis caducats. És clar, allí hi ha la rutina, els senyors, els amos, els rics. No cal fer cap esforç. L'amo estarà content, i els dures al cap del mes són segurs.

I ja tenim una joventut de la Lliga. Un dia per la premsa ens podem enterar que fins han fet una assemblea a Barcelona. Oh!, quins discursos de tècnics. I de milions, de parlar de milions no en volgueu més. Com a fi, quatre consells d'una ombra.

Però joves? Ah, no, això sí que no, Podran tenir pocs anys, i ésser intel·ligents, potser, grans economistes, però no joves.

Joventut no serà mai sinònim d'estancament.

La «lliga» no va votar la Constitució d'Espanya. Tampoc ha votat l'Estatut interior de Catalunya. La «lliga», però, no és catalana ni republicana: és només un catau de marxants que cal desemascarar.

(De «L'Igualadí».)

Espurnes

Les nenes d'Acció Popular es divertetxen

No, no es tracta del títol d'una opereta que algú vulgui filmar, amb molta música i ball a base d'allò de «arte, lujo y moralidad». És quelcom no tant complicat perquè vaja, no deixa d'ésser una mica complicat això de barrejar «arte, lujo y moralidad» i que endemés no és pas que es vulgui realitzar, sinó que ja és quelcom succeït.

La cosa va anar així: El dia 25 de Maig una colla de nenes d'Acció Popular anaren a Salgar. Les referències que en tenim és que allí hi disfrutaren força. Però vingué l'hora de marxar, i és clar, marxaren. Però, però es veu que ja que havien sortit de casa calia aprofitar-ho del tot, i de tornada al passar per Agramunt, baixaren del cotxe i anaren a veure l'Església. Ara que filliets, el dimoni no se'n deixa ni una d'ocasió, i el dimoni, aprofitant el cansament que les nenes portaven a sobre, sabeu on va portar-les? Al ball. Sí, al BALL.

Ara, que al ball que foren, no cal pas dir que no es divertiren gens. (Però dient-ho així entre parèntesi i sense que ho tingui de saber ningú, i més que res per justificar el títol, us direm una cosa. Les que no es divertiren foren les que mentres les altres ballaven s'ho tenien de mirar).

No deuen haver llegit el manifest de les Joventuts Catòliques de Madrid

Diem això, perquè en aquest manifest es demanava que en senyal de dol per l'aprovació de la Llei de Congregacions, es deixés d'assistir als espectacles durant un mes.

Ací a Tàrraga, ningú deixarà d'anar-hi, i naturalment, o és que no senten cap dol per l'aprovació de la llei... o bé és que no havien llegit el manifest.

¡No hi ha consignació en el pressupost

Fent us d'aquesta preciosa frase l'Ajuntament ha negat una subvenció als organitzadors de la Volta Ciclista a Catalunya.

Demaneu que aquesta manera polida de negar ajuda econòmica a entitats, tant locals com foranes, sigui registrada i se'n tregui patent a favor de l'Ajuntament. ¿Monarquia? ¿República? ¿Tàrraga!

No creiem hi hagi en la història passada ni en la contemporània, un cas semblant de pressupost amb el que no es pugui atendre peticions de tan poca importància, i en canvi sia possible pagar places d'oficial primer de secretaria, de nova creació.

Comentaris

Una altra burla als esportius

No n'hi hagut prou en negar de pagar les despeses de l'arrendament del nostre camp d'esports, ni de què per certs senyors de la majoria, oficialment i particularment es possessin tota mena d'obstacles per la construcció de cosa tan indispensable per la nostra ciutat com és una piscina, que ara amb motiu de la Volta a Catalunya una vegada més, ens han volgut demostrar com van en contra de totes les coses de l'esport.

Sabem, i de bona tinta, que si en aquests últims anys no ha estat possible de què fos final d'etapa en la Volta ciclista a Catalunya, la nostra ciutat, en té culpa la migradesa—prova palpable del poc interès que hi tenen—en què s'ha subvencionat, si és que s'ha fet. I aquest any, en lloc de mirar d'arranjar aquest estat de coses, l'Ajuntament ha negat tota subvenció, amb la coneguda cantarella de «la no consignació al pressupost», que no els hi privarà de trobar pessetes,—i mils pessetes,—per coses que a ells els hi interessin.

Ha negat la subvenció, malgrat una lletra de recomenació del Conseller de Governació de la Generalitat. I aquest, unit al despreci en què tenen a totes aquestes coses, potser ha estat motiu principalíssim per negar-la. Ah, i després, no en volgueu més d'exclamacions per què poguem ésser cap de comarca. Si el poble fos com l'Ajuntament, a fe que no ens ho mereixeriem pas.

L'abandó d'un monument artístic

Malgrat les campanyes de tota la premsa targarina, i la bona disposició en què sabem que es troba la Generalitat, encara és hora, que per a qui correspon s'hagin efectuat els treballs per lograr l'adquisició de la casa «Sobies» i així poguer procedir-ne a la reconstrucció i habilitació. Tres coses nosaltres hi destinariem, algunes d'elles ja dites per la premsa local: Biblioteca, Escola d'Arts i oficis i Museu o consultori d'enfermetats agrícoles, on el pagès hi trobaria els remeis pels mals dels seus camps.

Endemés, cal pensar que el palau—meravella de l'arquitectura romànica civil—cada dia que passarà oferirà més perill, i una cosa així no hi ha drèt de deixar que es faci malbé. Caldria que ara immediatament s'anés per trobar-hi una solució. Tenim, però, la temença de què no es voldrà fer gran cosa. Ja sabem el valor que donen a les coses de la cultura certa gent.

Un humorista de debò

Ho és el jove Ramon Ribelles. En la conversa que donà a «Palestra» va deixar convençuts a tots els assistents. La premsa setmanal n'ha parlat prou extensament perquè ara nosaltres hi insistim. Ens

Esports

Conversa amb el sereno de l'altre barri

El trobarem en un recó d'una portalada, gelat, car feia un fred que pelava; de tant en tant, donava un cop d'ull pel carrer, i se'n tornava al mateix lloc; li férem una estona de companyia i amablement contestà a les nostres preguntes.

—Què ens dieu dels partits de promoció que començaran el proper dia 11?

—Poca cosa; que és de doldre que el Tàrrega S. C. tingui de jugar una promoció, no, pel sol fet de jugar-la, si no per tenir d'enfrontar-se amb equips com el Cervera, San Cugat, Amposta ja que pertanyen a la Lliga Amateur.

.....?

—Com suposo estaran enterats del soroll que es va fer quan el nostre cercle pogué entrar en una categoria que en digueren superior (cosa que ja tenia guanyada pels seus propis mèrits el campió provincial i finalista dos anys seguits al campionat de Catalunya Amateur) ja que digueren fou aconseguit per obra i gràcia de l'actuació del Consell Directiu i ara, ens trobem que no hem guanyat res, perquè tenim de jugar amb els mateixos equips. No seria res d'estrany que vista l'actuació del nostre equip, l'Amposta, el San Cugat o el Cervera, entressin a categoria superior i el nostre club es quedés tal com estava abans o més malament. Fa riure la importància que es dona certa gent.

—Que li sembla, qui en té la culpa de tot aquest enrenou?

—Mirin tinc de dir-los que la F. C. de F. A. i la Lliga Amateur, al meu entendre, han considerat el futbol de les províncies com una cosa sense importància i han fet respecte al mateix el que els ha donat la gana sense tindre en consideració cap història ni el sacrifici que representa el mantenir un cercle esportiu, a una població en què no té cap apoi oficial.

—Bueno, per ésser el primer dia ja en tenim prou; per tant passeu bona nit.

—Bona nit i fins una altra.

LLOP.

doldria, però, deixar-ne de parlar, i valguin doncs aquestes ratlles.

Al nostre entendre el millor de l'humorisme d'en Ribelles—i és aci on s'hi endevina la pasta—és no pas en la trama, sinó que més aviat en l'estirabot sempre plé d'intenció. Una intenció subtil, afuada.

Dona hó de veure que no tot és aquell jovent ensopidet i carrincló, tant de casa nostra.

Jo.

Imp. «Crònica Targarina». — Tàrrega